

**PLA DE
BARRIS
BARCELONA**

**Sense Barris
no hi ha
Barcelona**

El Pla de Barris del Raval sud i Gòtic sud

Recull d'accions 2017-2020

Servei municipal de canguratge: Concilia

L'anomenat **Projecte Concilia** té l'objectiu de contribuir a l'harmonització de la vida laboral, familiar i personal mitjançant un servei que respongui a les necessitats de conciliació existents, principalment per part de les dones, pel que fa a l'atenció dels infants a la seva cura. Aquest servei es durà a terme [als barris](#) que formen part del Pla de Barris. A continuació trobareu tota la informació corresponent al servei.

Suport a entitats i AFAS al Raval sud i Gòtic sud

Un dels objectius del Pla de barris és l'enfortiment del teixit associatiu. Per aquest motiu, a través de la col·laboració entre Foment de Ciutat, el Departament d'Associacionisme i Iniciatives ciutadanes i Torre Jussana – Centre de Serveis a les Associacions, s'ha creat un programa de suport i acompanyament integral a les associacions per a la millora del seu funcionament i l'impacte de la seva acció col·lectiva. Aquest programa ofereix un acompanyament personalitzat i dissenyat conjuntament amb les entitats a partir del coneixement acurat de les seves necessitats, tenint en compte la realitat del moment i les seves capacitats i els seus recursos. Durant aquests anys s'ha acompanyat **31** entitats en aquest programa.

Aplicació concreta al Raval Sud i Gòtic Sud

En concret al Raval sud i Gòtic Sud s'ha acompanyat en diferents moments per a la seva constitució o enfortiment a entitats com Go Acció Cultural, l'Associació de Dones de Bangladesh de Catalunya o AACCC Associació de Veïns i Comerciant de carrer Escudellers. S'ha realitzat també un curs de 9 hores sobre “captació de fons” amb una participació de 18 entitats i una formació sobre “gestió de projectes” per a les AMPES i AFAS dels centres educatius de l'àmbit.

Millora dels espais d'entrada dels centres escolars

En el context de densitat urbanística i d'ús de l'espai públic al Raval i el Gòtic, els centres escolars tenen dificultats per mostrar-se a la comunitat i tendeixen a replegar la seva missió educativa cap a l'interior de les instal·lacions educatives. Amb les mesures de govern “Omplim de vida els entorns escolars” i “Cap a una política de joc a l'espai públic”, l'Ajuntament posa el focus en els infants i el seu dret a la ciutat, i el Pla de Barris fa una aposta perquè els entorns escolars siguin redefinits com a espais confortables, segurs, lúdics i comunitaris. S'aposta per fer una proposta d'actuació a les escoles Rubén Darío, Drassanes i Collaso i Gil, centres amb diferents situacions de complexitat en el seu entorn més immediat, on la redefinició dels espais d'entrada, en aquesta lògica d'espais amables, permetrà generar nous i millors espais de socialització de la comunitat educativa, infants, famílies i professionals del centre educatiu, i de la vida comunitària en general.

Ajudes per a la rehabilitació de finestres al Raval i el Gòtic

El Raval i el Gòtic són dos barris de la ciutat que es caracteritzen per un model econòmic i d'oci que de vegades genera molèsties i queixes entre la població resident: la gran proporció de l'oferta d'activitats de restauració i oci nocturn, la mobilitat en grups grans i l'acumulació de persones al voltant dels locals d'oci, entre d'altres, generen un soroll excessiu. Tenint en compte les indicacions de l'OMS, aquest és un veritable problema de salut pública, per la qual cosa és imprescindible anar impulsant polítiques públiques que el minimitzin. El "Programa d'arranjaments de finestres a Ciutat Vella" busca garantir la dignitat habitacional, especialment en els habitatges amb ús resident permanent, dels quals queden exclosos els HUT. El programa d'ajudes s'ha desplegat amb un acompanyament tècnic integral a les persones interessades i subvencions d'entre el 50% i el 90% en funció de la renda familiar. Aquesta primera edició té un impacte sobre un màxim d'uns 150 habitatges.

Projecte fotogràfic “Setze barris. Mil ciutats”

El Pla de barris, amb l'impuls de la Gerència Municipal i l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona, ha tirat endavant un projecte fotogràfic per incorporar a l'Arxiu de la Ciutat imatges dels barris que tradicionalment han estat invisibilitzats en un sentit gràfic. Així, s'encarrega a dos equips –l'Observatori de la Vida Quotidiana i la Comuna Fotogràfica– la coordinació de diversos fotògrafs que documentin alguns d'aquests barris: en concret, els setze barris que participen del Pla de barris.

D'aquest encàrrec en surten setze pràctiques fotogràfiques als setze barris, amb molt de treball dels fotògrafs amb el veïnat, que acaben produint 20 fotos de cada barri.

Per explicar la feina feta entre els fotògrafs i el veïnat i mostrar una selecció de les fotografies de cada barri s'ha organitzat l'exposició “Setze barris, mil ciutats”, al Borsí, durant els mesos de febrer i març del 2019. A partir de l'estiu del 2019, s'organitzaran exposicions als barris on es mostraran les 20 fotos de cada barri.

Enfortiment Xarxes: Reforç AMPAS i AFAS

Servei de suport a entitats que té per objecte fer un acompanyament a una o varies AMPES/AFAS de l'àmbit Raval Sud i Gòtic Sud. La idea és treballar de manera personalitzada per reforçar el paper i rol de les AMPES/AFAS segons el seu moment actual, fent especial atenció a les més afeblides.

Estudis de millora d'habitabilitats: pensions, oficines i ATRI

Una altra línia de treball del Pla de Barris referent a l'habitatge és la desplegada respecte a diferents estudis necessaris per a orientar accions destinades a la millora i l'ampliació de l'habitabilitat al teixit urbà de Raval i Gòtic. D'aquesta manera s'han realitzat tres estudis, amb diferent objecte cadascun d'ells, però el mateix objectiu d'esbrinar totes les maneres possibles de revertir l'actual situació d'emergència habitacional.

Estudi pensions: s'ha realitzat un estudi de les pensions existents a aquest àmbit per determinar quantes continuen fent una funció social, en tant que persones en situació d'alt risc d'exclusió social en fan ús com a habitatge permanent. Aquest estudi ha permès conèixer com la realitat del mercat immobiliari està fent reduir molt sensiblement aquestes pensions en favor de les turístiques i la situació d'emergència habitacional que provoquen quan tanquen.

Estudi ATRI: S'ha realitzat l'estudi anomenat ATRI (Agrupacions Tàctiques de Repoblament Inclusiu), que ha consistit a determinar quins buits urbans i per tant quines oportunitats d'edificació extraordinària existeixen al Raval sud i el Gòtic sud i a explorar costos i beneficis d'augmentar el parc d'habitatge públic amb petites promocions d'execució més ràpida, econòmica, justa i sostenible que els sistemes tradicionals.

Estudi canvi d'oficines a habitatges: aquest tercer estudi ha detectat en quines oficines municipals existents a aquest territori es podria fer canvi d'ús d'oficines a habitatge analitzant els costos/beneficis tant d'obra com de gestió.

Programa Barris d'Oficis

“Barris d’oficis” és un programa de formació i contractació de persones en situació de vulnerabilitat social i laboral residents en barris del Pla de barris. L’objectiu principal del programa és millorar l’ocupabilitat de 105 persones amb baix nivell de formació, en situació d’atur o precarietat laboral. Consisteix en dotze mesos de contractació laboral en diferents entitats i empreses, a jornada completa i salari de ciutat. Els projectes combinen formació professionalitzadora (el 30% de la jornada) i treball. La formació està integrada en la contractació, i les tasques professionalitzadores tenen la fi d’aconseguir un impacte real sobre la trajectòria professional de les persones que hi participen. Els sectors dels projectes són el de l’atenció a persones amb dependència, el sociosanitari, la neteja industrial i la gestió de residus, la reparació i el manteniment. Per aconseguir la inserció laboral de qualitat de les persones participants un cop finalitzi el programa, les entitats elaborem un “Pla d’acompanyament a l’ocupació” per a cada persona, que es continuarà més enllà dels dotze mesos de contractació.

Programa Baobab

El programa “Baobab”, impulsat conjuntament amb l’IMEB, neix amb la voluntat de donar resposta a una situació de desigualtat en les oportunitats educatives i de lleure comunitari d’infants i joves a la ciutat de Barcelona. Té com a objectius: Impulsar noves opcions de lleure en aquells barris on no existeixen o, en cas d’existir-hi, es considerin insuficients. Ajudar a l’enfortiment i creixement de les entitats ja existents. Aconseguir que el lleure tingui visibilitat i reconeixement social. El programa és present a la majoria de barris del Pla de Barris, excepte a Roquetes i a la Zona Nord i es du a terme en dos períodes de l’any clarament diferenciats, però amb moltes sinergies entre ells: “Baobab estiu” (campaments urbans el mes d’agost) i “Baobab curs” (activitats de cap de setmana). Aquest és un projecte transversal que té dues línies: **Baobab Estiu** (campaments urbans durant el mes d’agost. S’han realitzat l’agost del 2017, 2018 i es faran també el 2019) i **Baobab Cau**: s’ha creat un nou cau al barri. Actualment es segueix fent un acompanyament a l’equip de caps que ho ha impulsat.

Projecte Xarxes sense gravetat

El projecte “Xarxa sense gravetat”, impulsat conjuntament amb el Departament de Salut de l'Àrea de Drets Socials, té com a objectiu principal crear, desenvolupar i consolidar espais de trobada, producció artística i intercanvi d'experiències entre persones de la comunitat, en general, i persones amb diversitat funcional o experiència en el camp del sofriment mental.

A la pràctica, aquest objectiu es tradueix en la programació d'una sèrie de tallers en els centres cívics i casals de barri en sis barris del Pla de barris. Aquests són espais naturals i participatius portats per un o més professionals vinculats a l'àmbit artístic o cultural segons correspongui a la realitat del taller amb una formació específica en la cura cap a la integració de col·lectius diversos, que garanteixen un acompanyament i una predisposició sensibles cap a les necessitats i els desitjos de les persones que han viscut una experiència en el camp de la salut mental o la diversitat funcional.

Projectes d'economia socials i solidaris de formació i inserció laboral

S'ha aprofitat l'oportunitat d'impulsar l'economia cooperativa, social i solidària del territori mitjançant el reforç de deu iniciatives existents als dos barris per donar suport a nous projectes. Alguns d'aquests projectes són d'apoderament individual i col·lectiu, com el de "Comunitats autofinançades", una iniciativa d'emprenedoria dirigida a dones en risc d'exclusió social i basat en la metodologia *grup lending*, amb més de 35 persones participants, o el projecte "Creant teixint", que ha generat sinèrgies entre entitats socials, acadèmiques i comercials per comercialitzar productes tèxtils fabricats per persones en risc d'exclusió social. Altres projectes als quals s'ha donat suport són, per exemple, el Centre Impulsor de l'Economia Social del Raval, incubadora de projectes d'economia social del raval, o "Aparadors: més que façanes", una iniciativa comunitària que ha format i inserta laboralment persones mitjançant la millora dels aparadors i les façanes de carrers per afavorir-ne la dinamització comercial.

Eix de ciència i tecnologia en els centres escolars: “RAVALSTEAM” i “Makers per la inclusió”

Pla de Barris potencia aquests dos projectes que busquen la transformació social de les persones i dels entorns educatius i comunitaris mitjançant l'exploració científica i la utilització de les TIC.

“RAVALSTEAM” està promovent disciplines STEAM (Ciència, Tecnologia, Enginyeria, Arts i Matemàtiques) en col·laboració amb la UPF, l'escola i AMPA Drassanes i l'institut Milà i Fontanals mitjançant 90 hores de tallers d'impressió 3D, objectes interactius, programació o robòtica, entre d'altres, als dos centres educatius. També està incentivant les relacions educatives entre infants, pares i professorat i centres universitaris, de primària i secundària, i millora l'atractiu dels centres per combatre els riscos de segregació escolar. El projecte “Makers per la inclusió” desenvolupat per la cooperativa Col·lectic s'ha centrat a promoure les necessitats formatives, curriculars i de recursos per a infants i joves en robòtica, impressió 3D i a altres tecnologies a priori percebudes com a inaccessible. Un total de 132 persones s'han beneficiat d'aquest projecte, 42 infants, 74 joves i 28 persones adultes.

Projecte “Teixim barri”

“Teixim barri” és un projecte que ha visibilitzat com la rehabilitació d’immobles pot ser un procés ric i valuós de màxim retorn social per als barris. Un treball en xarxa interdisciplinari entre entitats socials i del tercer sector (Habitat3, FIBS Família i Benestar Social, Impulsem SCCL i La Boqueria Arquitectes), l’administració pública (Districte de Ciutat Vella i Pla de Barris) i un propietari privat de tres pisos que ha cedit durant deu anys per a ús social i que permet una rehabilitació de valor social integral. La rehabilitació interior feta dels pisos s’ha fet amb un procés formatiu i d’ocupació amb setze persones del món de l’obra en situació d’atur de llarga durada i ha permès que sis persones grans del barri puguin continuar vivint al barri. Aquest innovador projecte és una cruïlla de noves experiències al voltant de l’acompanyament social, l’ocupabilitat de col·lectius desfavorits i el reforç d’habitatges socials.

Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella

El Banc de Recursos Mancomunats de Ciutat Vella és una iniciativa públic-comunitària impulsada per l'agrupació d'entitats del Raval ITAKA i l'administració local (Barcelona Activa, Districte de Ciutat Vella i Pla de Barris) que dona servei a les entitats socials i culturals del districte mitjançant el préstec i la cessió gratuïta de materials diversos per realitzar les seves activitats majoritàriament a la via pública. Es tracta d'un espai obert on les entitats i col·lectius poden compartir i cedir els seus recursos – cadires, equips de so, tarimes, carpes, etc. o d'altre tipus com pedagògics.– i mitjançant la seva mancomunació fomentar el treball en xarxa, l'eficiència i les sinèrgies entre el teixit associatiu del districte. Durant el seu primer any s'han fet més de 900 mancomunacions i 50 serveis de muntatge i desmuntatge d'infraestructura a la via pública. El Banc de Recursos Mancomunat també reutilitza i torna a posar en valor material que li cedeixen equipaments públics i entitats privades. A més, el projecte està implicant la formació i contractació de joves del districte sense titulació acadèmica que s'ocupen de la gestió i el manteniment del Banc, fet que permet proporcionar-los l'oportunitat d'accedir al món laboral per mitjà d'una experiència de feina positiva que doni peu a potenciar-ne les capacitats.

Impuls de projectes educatius i culturals: Pista Negra

El projecte neix amb l'objectiu de garantir el dret a la pràctica del criquet, un esport identitari de les comunitats del Pakistan i Bangladesh, i resoldre les dificultats que comportava aquesta pràctica a l'espai públic. S'acondiciona un pati escolar per allotjar aquesta pràctica i s'implementa, des dels serveis i entitats que atenen joves del barri del Raval, la Taula Jove del Raval, un projecte de dinamització de la pista, que acompanya els joves que practiquen criquet a l'espai públic perquè facin seva aquesta nova pista. El projecte aposta per la presència de professionals esportius, que són joves del Raval que han estat formats pel projecte de formació esportiva de la mateixa

Taula Jove, els quals cogestionen, amb els usuaris de la pista, les normes, la planificació i la distribució de l'oferta esportiva. Aproximadament el 70% dels joves usuaris de la pista són joves que no estan vinculats a entitats i serveis, i el pas per aquest espai permet ser un canal de derivació de les seves necessitats i demandes.

Projecte “Prometeus”: suport d'accés a la universitat

L'alumnat de batxillerat d'aquest barri, per motius econòmics, lingüístics, d'expectativa educativa i d'imaginari, accedeix a la universitat de forma minoritària. El projecte “Prometeus” incentiva, motiva, acompanya i tutoritza a joves del barri per tal d'accedir a la universitat, des de les seves capacitats, possibilitats i desitjos, superant estigmes, prejudicis i obstacles vinculats a l'origen i la condició social. El treball se sosté en la línia de promoure la gratuïtat dels graus universitaris mitjançant premis, beques-salari, i en l'acompanyament i tutorització de l'alumnat des de l'institut fins a la finalització de la universitat. El projecte és una aposta compartida entre l'administració local i educativa, la iniciativa privada, els centres educatius de secundària públics del barri i l'àmbit universitari.

Al Raval, el darrer any Prometeus ha estat una realitat per a més de 40 joves, 27 noies i 13 nois del Raval de diversos contextos culturals (origen bengalí, marroquí, filipina, argentina, pakistanesa, espanyola, romanesa o xinesa) dels quals el 95% han assolit el curs universitari complet.

Mediadores i referents comunitàries de salut

El Pla de Barris reforça la participació de la població de diversos contextos culturals en el procés de salut comunitària del Raval. S'han incorporat dues mediadores interculturals en l'equip tècnic del procés, permetent recollir, mitjançant col·loquis, les inquietuds i necessitats d'aquests col·lectius en relació amb la seva salut i generant dues estratègies que ajuden a trencar les barreres d'accessibilitat d'aquesta població als recursos del barri: s'han creat grups de diàleg “Parlem de salut” entre dones de diversos contextos culturals i professionals sanitàries que comparteixen sabers i acosten mirades, i s'ha generat la figura “Referent comunitària de salut”, que fa d'enllaç entre aquestes comunitats i els serveis i recursos del barri. Una trentena de dones del Pakistan, Bangladesh i el Marroc han participat en el “Parlem de salut” durant el 2018 i el 2019.

Potenciació del treball sobre salut sexual i reproductiva

Fruit de la diagnosi compartida en els dos processos de salut comunitària, emergeixen com a necessitats prioritàries l'abordatge de la salut sexual reproductiva i afectiva, especialment en la població jove, i la reducció de la prevalença de les infeccions de transmissió sexual en població jove i adulta.

El Pla de Barris està fent un treball conjunt amb l'estratègia compartida de salut sexual de Barcelona, i impulsa un model de promoció de la salut sexual des d'un enfocament de drets, centrat en el benestar de les persones, que cerca analitzar i transformar l'estructura social i les dinàmiques socials que generen les desigualtats que dificulten l'exercici d'aquests drets. S'ha engegat una experiència pilot en la formació a professionals sanitaris i socials d'entitats i serveis, incorporant un acompanyament expert, perquè els professionals formats duguin a terme accions de sensibilització amb el col·lectiu amb el qual treballen. En paral·lel, s'està treballant les especificitats en relació amb l'abordatge de les infeccions de transmissió sexual.

Prevenió del consum del Shabú a la comunitat filipina

Amb aquesta mateixa perspectiva intercultural, es recull la preocupació creixent que expressen en els darrers anys diferents entitats del teixit associatiu filipí i diferents actors locals i de l'administració, pel consum de *shabú* en la comunitat filipina, i es realitza una recerca sobre aquesta problemàtica. S'impulsen accions formatives per a professionals sanitaris i socials sobre aquesta temàtica, i s'elabora una estratègia d'abordatge comunitari que contribueix a la prevenció en la població adulta consumidora i les seves famílies; s'elaboren, conjuntament amb la comunitat filipina, uns materials pedagògics adaptats culturalment, que informen sobre l'adicció, les causes i conseqüències del consum, i orientacions al tractament. Tot el procés es treballa conjuntament amb una entitat referent en interculturalitat, CEAI, i una entitat sanitària de la comunitat filipina, EAMISS.

Millora de la salut des de la seva visió comunitària: Caminades Movem el Raval

Pla de barris dóna suport a aquesta activitat sorgida de la Comissió de Salut Mental del Procés de Salut Comunitària (ICI). L'objectiu de l'activitat és potenciar l'activitat física entre aquella població, que per edat, costums o situació econòmica, no realitzen activitat física regularment, fent especial èmfasis en promoure un espai d'activitat física i relació per a persones amb malestar emocional i/o amb diagnòstic de salut mental i/o adiccions. La inscripció a les activitat es pot fer voluntàriament com a veí o veïna o recomanat per algun servei (CAP, Serveis Socials, etc) fent la demanda al CAP.

El projecte d'acompanyament en l'abordatge de la dinamització de “Pista negra” i altres espais públics des de la perspectiva de gènere neix de les dificultats observades en els darrers anys quant a l'accés i ús d'aquests espais per part de les noies joves dels dos barris. L'anàlisi d'aquestes restriccions, la detecció i ampliació de les estratègies de resistència de les joves permet potenciar la participació, integració i apoderament de les veïnes joves. Tanmateix s'han dut a terme stands informatius sobre les violències sexuals a les festes comunitàries.

Reforç de la xarxa laboral del Gòtic

La xarxa laboral va néixer el 2013 com una iniciativa en col·laboració entre entitats públiques i privades davant del risc d'exclusió social que pateix el veïnat del barri Gòtic per la gentrificació i turistificació, Aquesta xarxa vetlla per la inserció sociolaboral de les persones a risc d'exclusió esdevenint un pont entre els serveis públics i el teixit social i empresarial de manera comunitària. El Pla de Barris ha reforçat el treball intern de la xarxa, ha facilitat l'elaboració d'un projecte conjunt entre les entitats d'espai de conciliació per a famílies monoparentals i ha potenciat la visibilització de la pròpia xarxa al barri i al teixit ocupador.

Nous perfils professionals a les escoles

La dotació extraordinària de 61 professionals de l'àmbit psicosocial als centres escolars públics dels barris amb Pla de barris té com a objectiu assegurar l'atenció global dels infants i les seves famílies en aquests centres, facilitant el treball conjunt i la mirada comuna entre els professionals de l'àmbit educatiu, social i de salut. Per tant, els centres han passat de tenir un equip docent a un equip educatiu, adaptant els professionals de cada centre a la realitat de l'entorn.

Aquests perfils professionals es reparteixen entre el total de centres educatius públics dels barris amb PdB (39), en les següents especialitats: psicòlegs, educadors, tècnics d'integració social, monitors, mestres especialistes en audició i llenguatge, i tècnics del Centre de Recursos Educatius per a Alumnes amb Trastorns del Desenvolupament i la Conducta. Tots ells entren a formar part de les escoles a partir del curs 2017-2018 i està previst que la seva tasca duri fins al curs 2019-2020.

La seva funció és, d'una banda, donar una millor atenció especialitzada als alumnes i les seves famílies i, de l'altra, garantir la formació i el suport a l'equip docent, de manera que es propiciïn noves cultures de treball conjuntes entre serveis socials, centres de salut i altres serveis comunitaris i de referència.

Plaça de Sant Miquel: reurbanització per ampliar-ne els usos

Aquest projecte parteix d'una reclamació històrica del veïnat de recuperar la plaça per a usos veïnals envers els d'aparcament i circulació rodada que la caracteritzava. Després de diversos consells de barri participatius i de catalitzar treball de diversos col·lectiu del barri s'ha fet un treball d'elaboració d'un projecte que resolgués la alta complexitat de l'entorn cercant consensos en tots els agents implicats, tant públics com veïnals i privats.

S'ha realitzat una prova pilot des de juny 2018 amb l'objectiu de posar les persones al centre i reduir els vehicles rodats prohibint l'aparcament al centre de la plaça i reubicant la càrrega i descàrrega i aparcament de mobilitat. S'ha aconseguit dotar d'una nova vida peatonal i de caire veïnal desbordant els jocs infantils i creant zones d'estada i activitats al centre de la plaça. Tots aquests aspectes queden recollits al projecte i l'obra que s'inicia el mes d'abril amb la que es guanya tota una plaça en clau de ciutat jugable amb jocs infantils i juvenils innovadors i espais d'estada intergeneracional amb nova plantació d'arbrat i zones de paviment tou. Donat el caràcter històric de la zona es renova tot el paviment de la plaça i es milloren serveis com clavegueram o il·luminació.

Nous jardins de les Voltes d'en Cirés

Aquest espai públic de mida considerable presenta una diagnosi d'infrautilització i tendència a concentrar molts usos no desitjats degut, entre altres factors, al disseny del mateix espai. S'ha fet un procés de participació específic amb els infants del casal infantil, la gent gran de la residència i el veïnat en general.

El resultat és que s'han marcat les pautes dels nous jardins, s'ha prioritzat els espais oberts sense racons, amb circulacions clares, s'ha renovat i millorat la il·luminació, s'han fet nous jocs infantils i juvenils, i s'han creat nous usos d'espais com la nova zona de petanca al costat del centre de dia de la gent gran.

Aquest nou espai públic, inaugurat el 4 de març, està emmarcat en una mirada de millora global de l'àmbit que recull altres actuacions com les dinamitzacions socioculturals de l'espai, la millora de la façana del casal infantil per crear una porta d'accés a les famílies i infants des dels jardins o la reurbanització dels carrers Est, Arc del Teatre i Guàrdia.

Millora dels entorns de la rambla del Raval i les places de Vázquez Montalbán i Salvador Seguí

Després de diferents accions participatives per recollir la vivència i les necessitats del veïnat d'aquest àmbit s'ha redactat un projecte que prioritza emfatitzar l'ús de vida quotidiana dels espais potenciant-ne el confort, augmentant-ne la percepció de seguretat i higiene i interconnectant-hi millor els tres àmbits. Aquesta obra, en execució des del mes de març, millora la visibilitat a la Rambla del Raval canviant la vegetació per espècies baixes i renovant i ampliant tota la il·luminació. Es reforça el tram central de la Rambla com a gran plaça amb la ubicació d'uns nous jocs infantils, una font, una cabina de lavabo autorentable, mobiliari que permeti la trobada i reubicant allà el gat de Botero. Es millora la connexió peatonal entre aquest tram central i la plaça Vázquez Montalbán que alhora guanyarà espai verd, jocs pintats al terra i pistes de pilota petita com tennis de taula o bàdminton. Una instal·lació lumínica interactiva al passatge de l'edifici millora la connexió entre aquesta i la plaça Salvador Seguí, que a la seva vegada augmenta l'arbrat a carrer robadors davant la Filmoteca, reubica la càrrega i descarrega i refà els seus jocs infantils per un gran espai jugable sense tanques i amb més il·luminació.

La Balconada al Moll de la Fusta

El Moll de la Fusta mostra una alarmant desproporció entre superfície d'espai públic i poques activitats veïnals i de vida quotidiana. Aquest projecte sobre la Balconada del Passeig Colon, concebuda com a primera fase d'una estratègia a llarg termini per reconnectar peatonalment el barri Gòtic amb el mar, convida a superar el caràcter dur i de pas longitudinal que actualment té l'espai per esdevenir un lloc de trobada i ús amb la creació de zones d'ombra per tal de millorar les condicions de confort del veïnat. S'ha treballat un projecte que millora les condicions "humanes" i d'ús quotidià de l'espai per garantir per exemple ombra, la pèrgola de més de mil metres quadrats d'ombra, més verd i bancs amb les jardineres davant de la Plaça Duc de Medinaceli amb les pistes de petanca, espais per a jocs lliures escolars i zones per joves amb graderies i miralls per ballar o espais de llibreria per intercanvi lliure de llibres. La il·luminació de tota la balconada també es renovarà per mantenir el caràcter monumental del front litoral però a l'hora recuperant l'escala humana d'aquest àmbit.

Baixos de protecció oficial

La compra pública de locals en planta baixa s'ha realitzat per reforçar la línia de treball compartida amb el Pla de desenvolupament econòmic de Ciutat Vella de foment de la diversificació de l'activitat econòmica en planta baixa desplegant la figura dels BPO (Baixos de Protecció Oficial). Aquesta nova figura és una eina per garantir i preservar la diversitat i pluralitat d'activitat econòmica desitjable al teixit urbà. Mitjançant concursos s'ha atorgat els locals a les iniciatives que millor encaixen en els criteris marcats, amb un lloguer per sota del preu de mercat. Iniciatives de comerç de proximitat, productes reciclats o iniciatives d'arquitectura social són algunes de les activitats que han esdevingut una realitat en el marc d'aquest programa. Per tal d'ampliar el nombre de locals disponibles per a BPO s'ha dissenyat un procediment administratiu de compra pública amb un pressupost d'1,4 milions d'euros mitjançant concursos amb uns criteris de preus per zones i carrers en què els propietaris privats opten a vendre el seu local. Aquesta actuació contempla, a més de la compra, la rehabilitació en cas necessari del local.

El Borsí i la seva relació amb la cultura

Quan el 2009 l'Escola d'Arts va tancar, l'edifici neoclàssic de Tiberi Sabater i Carné va caure en desús i en estat d'abandonament. Davant dels diversos rumors sobre la seva possible privatització, el veïnat el va reclamar per al barri i l'Ajuntament el va adquirir. Durant els darrers dos anys, des del Pla de Barris s'ha treballat per mediar i facilitar l'entesa dels agents que configuraran el futur equipament del Borsí: l'ampliació de la biblioteca Andreu Nin com a centre de referència de la literatura catalana contemporània i un equipament sociocultural comunitari gestionat per la mateixa plataforma veïnal. El consens de les parts ha sigut clau per elaborar un programa funcional que ha sigut el marc del concurs arquitectònic i, ja amb una proposta guanyadora, per continuar les tasques de disseny conjunt de criteris de rehabilitació i ús futur de l'edifici. Tanmateix s'ha habilitat la planta baixa de l'edifici del Borsí perquè comenci a ser ja una realitat cultural i de cohesió social del barri amb les activitats que s'hi desenvolupen per part de la plataforma veïnal, la biblioteca i l'Ajuntament, com exposicions fotogràfiques o activitats infantils relacionades amb el mateix projecte i el barri.

Can Seixanta amb els joves i memòria + “KN60lab”

A finals del 2016, l'Ajuntament adquireix l'antiga casa-fàbrica de Can Seixanta a un fons inversors alemany que volia construir-hi apartaments de luxe; es decidí que el futur edifici hauria de respondre a les necessitats del barri i el districte. Es determinà que el complex, de més de 5.000 metres quadrats, mantindria habitatge social i un equipament amb dos usos principals: el de memòria, allotjant-hi dues entitats com són l'Ateneu Enciclopèdic i la Factoria Heliogràfica, i un equipament juvenil, una de les principals mancances del barri del Raval.

Des del Pla de Barris s'ha conduït el procés de disseny del futur equipament recollint i mitjançant entre les parts i els redactors del projecte, per tal de tenir un objectiu comú i consensuat. S'ha impulsat el projecte “KN60lab”, que fomenta la participació juvenil no vinculada a entitats des d'un equipament efímer situat al centre de la rambla del Raval. Aquest procés de participació juvenil està aconseguint treballar amb joves del barri perquè treballin en clau d'autogestió i apoderament per ser la llavor del futur equipament juvenil i, alhora, adaptar el seu disseny del futur a les seves necessitats i voluntats reals.

Programa de rehabilitació de finques vulnerables

En matèria d'habitatge, un dels objectius del PdB ha estat promoure la **rehabilitació de finques de gran complexitat** (social i econòmica). Si bé és cert que Barcelona disposa d'ajudes per a la rehabilitació, també es constata que certes finques (sovint vulnerables socialment) queden al marge d'aquestes ajudes. Aquest fet empeny a crear un programa d'ajudes amb un finançament específic i uns criteris d'accés que clarament busquen impactar en finques degradades i amb una alta vulnerabilitat social. L'objectiu del programa és:

- Fer **més accessibles les ajudes** (que poden arribar a ser del 100% segons condicions socials dels beneficiaris), a través d'un acompanyament en tot el procés de rehabilitació (tècnicament, administrativament i socialment).
- Preservar les **condicions de vida dels actuals veïns i veïnes** i evitar els possibles moviments d'expulsió.
- Contribuir en la incorporació al mercat de **nou habitatge de lloguer social**.
- Contribuir a la **cohesió social** gestionant conflictes i propiciant la regulació de la comunitat de propietaris. En el seu cas, mitjançar amb el propietari en la millora de les condicions dels llogaters.

A partir d'una potent diagnosi feta a tota la ciutat de Barcelona (UPC 2017) i identificades les finques amb uns indicadors més crítics (socials i de conservació), s'inicia un treball de camp proactiu apropant-se a les comunitats detectades i oferint l'acompanyament en el procés de rehabilitació i tramitació d'ajudes.

PLA DE
BARRIS
BARCELONA

**Sense Barris
no hi ha
Barcelona**